

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 6395-08-07 שפירא ואח' נ' מדינת ישראל ואח'
תנ"ג 15430-07-12 שפירא ואח' נ' בנק דקסיה ישראל בע"מ ואח'

לפני כבוד השופטת אסתר שטמר

המבקשים:

1. אדיר שפירא
2. בצלאל בן ציון

ע"י ב"כ עו"ד גיורא ארדינסט, עו"ד רן שפרינצק, עו"ד ערן
וינר ועו"ד אריק ברנאייזן

נגד

1. מדינת ישראל
- ע"י ב"כ עו"ד עדי בר-טל

המשיבות בת"א 6395-08-07:

2. בנק דקסיה ישראל בע"מ (לשעבר אוצר השלטון
המקומי בע"מ)
- ע"י ב"כ עו"ד דרור קדם ועו"ד ליאור חיימוביץ

DEXIA CREDIT LOCAL.3

ע"י ב"כ עו"ד אריה דנציגר, עו"ד יגאל בנימיני ועו"ד תמר
שטוב

1. בנק דקסיה ישראל בע"מ (לשעבר אוצר השלטון
המקומי בע"מ)
- ע"י ב"כ עו"ד דרור קדם ועו"ד ליאור חיימוביץ

המשיבים בתנ"ג 15430-07-12:

Dexia Credit Local .2

ע"י ב"כ עו"ד אריה דנציגר, עו"ד יגאל בנימיני ועו"ד תמר
שטוב

Hecht Roland .3

4. משה קלצין
- ע"י ב"כ עו"ד גד טיכו

Saint-Lezin Jean-Jacques .5

Plantureux Francois .6

7. יעקב ז'אק ברנס
8. אליעזר פישר
9. בת-שבע אפריים
10. דניאל וקנין
11. מאיר ניצן
- ע"י ב"כ עו"ד גד טיכו

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 6395-08-07 שפירא ואח' נ' מדינת ישראל ואח'
תנ"ג 15430-07-12 שפירא ואח' נ' בנק דקסיה ישראל בע"מ ואח'

Durollet Francios .12

13. רזית יפה

14. אברהם בנימין בן שוהם
ע"י ב"כ עו"ד גד טיכו

Lamy Philippe .15

16. משה גילצר

17. לילך מורגן

Pouchous Jean-Francois .18

Vermeire Stephane .19

Deloutre Catherine .20

21. נאהד ח'אזם

22. משה אבוטבול

ע"י ב"כ עו"ד גד טיכו

1

החלטה

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

לפני בקשה לאישור יתרת ביצוע הסדר פשרה שקבל תוקף של פסק דין, לאישור התשלום הסופי של הגמול ושכר הטרחה, וכן בקשת הנאמן להוסיף על שכרו.

1. ביום 13.5.2015 ניתן פסק דין שאישר הסכם פשרה בשתי תביעות שענינן דומה: בקשה לאישור תובענה ייצוגית בת"א 6395-08-07 ובקשה לאישור תביעה נגזרת בתנ"ג 15430-07-12. לפי הסדר הפשרה מונה נאמן, רוניק פז נבו נאמנויות בע"מ ("הנאמן"), לחלוקת התשלום של ₪ 30,000,000 לחברי הקבוצה, לפי עקרונות הסדר הפשרה. הנאמן חילק לחברי הקבוצה הזכאים סכום של 29,548,498 ₪, שמהווה 98.6% מסכום הפשרה. היתרה אמורה להשתלם למוסדות פילנתרופיים שאושרו ע"י בית המשפט (עמותת שמחת הילד; אגודת עזרה למרפא; צימאון; העמותה הישראלית לדיסאטונומיה משפחתית; ובוסתן תם). לפי חישובי הנאמן, שאושרו ע"י ב"כ המבקשים, נותר בקופת הנאמנות סכום של 423,500 ₪, שכשליש ממנו שייך למחזיקים זכאים שלא אותרו, וסכום נוסף של כ- 60,000 ₪ מגיע למרכז לשלטון מקומי בישראל, שהוגדר בעל מניות לא זכאי.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 6395-08-07 שפירא ואח' נ' מדינת ישראל ואח'
תנ"ג 15430-07-12 שפירא ואח' נ' בנק דקסיה ישראל בע"מ ואח'

2. הנאמן סבור כי לנוכח התוצאות המצוינות של עבודתו (תשלום בשיעור 98.6% מסכום הפשרה לזכאים לו ישירות), והעבודה הרבה והיעילה שהשקיע, הוא ראוי לתוספת שכר. הנאמן עותר להגדיל את שכר הטרחה שקבל (95,000 ₪ בצרוף מע"מ) בסכום נוסף של 260,354 ₪ כולל מע"מ, ומבהיר כי ממילא סכום של 205,097 ₪ לא יידרש כלל לחלוקה.
3. לכתחילה סברו כל הצדדים כי עבודת הנאמן בוצעה על הצד הטוב ביותר, ואף מסרו את בקשתו לתוספת לשכר טרחה. המחלוקת היחידה היתה, אם ישולם הסכום הנוסף מתוך סכום הפשרה שעליו הסכימו הצדדים (כלומר על חשבון הסדר הפשרה). בהחלטה שנתתי לאחר עיון בבקשת הצדדים בשם הנאמן הוחלט כי אין מקום להוסיף ולשלם שכר בגין הצלחה, בפרט לא מתוך הפיצוי המגיע לקבוצה (החלטה מיום 28.8.2016). הנאמן עתר להגשת בקשה נפרדת בעצמו, וזו הבקשה שלפניי.
4. הנאמן הבהיר כי היקף השעות שהשקיע בפועל היה גבוה לאין ערוך מאומדן היקף השעות שהעריך לצורך הסכם שכר הטרחה במסגרת הסכם הפשרה. הוא טען כי מרשם בעלי המניות שנמסר לו לא היה מעודכן, וכי חלק מבעלי המניות שינו את מצבם המשפטי. לכתחילה נמסר לנאמן כי מרשם חברי הקבוצה מסודר, כי רוב חברי הקבוצה הם רשויות מקומיות או גופים גדולים, וכי רק מיעוטם יהיו כאלו שמצבם המשפטי השתנה מחמת מוות או מיזוג וכד'. הנאמן לא ידע מראש שהקבוצה כוללת כ-500 חברים. על סמך הנתונים שלעיל העריכו הצדדים כי העבודה שתידרש תהיה בהיקף של כ-100 שעות, שעבורה ישולמו 50,000 ₪, ואף הסכימו לזכות את הנאמן בתוספת תשלום בגין כל שעת עבודה מעל 125 שעות, עד תקרה מקסימלית של 45,000 ₪.
5. הנאמן טוען כי בעוד שמראש תכנן להשקיע כ-100 שעות עבודה בחלוקת סכום הפשרה, בפועל השקיע כ-694 שעות עבודה, ובחריצות רבה פעל לאיתור חליפיו או יורשיו של חבר קבוצה זכאי שמעמדו המשפטי השתנה. בניגוד לציפיה, מסד הנתונים שנמסר לנאמן לא היה מעודכן, כ-40 חברי קבוצה נפטרו והיה צורך לאתר את יורשיהם, וכ-9 רשויות מקומיות בוטלו ואוחדו. עוד הוברר כי חברי הבורסה עצמם אינם מצליחים לאתר נתונים ראשוניים של חלק מחברי הקבוצה.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 6395-08-07 שפירא ואח' נ' מדינת ישראל ואח'
תנ"ג 15430-07-12 שפירא ואח' נ' בנק דקסיה ישראל בע"מ ואח'

6. הנאמן טוען כי הוא זכאי לקבל תוספת משמעותית לשכרו, מכל הסיבות הבאות: כל הצדדים מודעים למאמצים המיוחדים שהשקיע, ואינם מתנגדים לתשלום נוסף; הנאמן הוא בעל תפקיד, מעין ידו הארוכה של בית המשפט לבצוע ההסכם; סעיף 8(ג) בחוק הנאמנות תשל"ט-1979 מאפשר לנאמן להחזיר לעצמו את שכרו והוצאותיו מכספי הפיצוי; בהקשרים משפטיים אחרים משולם שכרם של בעלי תפקיד מתוך התקבולים שנתקבלו לקופות ההליכים (כונסי נכסים, מפרקים של חברות, מנהלים מיוחדים וכיו"ב); השכר בפועל נמוך למדי, ומשקף סכום של 136 ₪ לשעה.
- הסכום שישולם לנאמן לא יבוא על חשבון חברי קבוצה, שכן הללו שלא אותרו ככל הנראה לא יפנו כבר לקבלת הכספים המגיעים להם. ואילו התרומה היא שיוויונית לאחור החלוקה. לגופים הנתרמים אין ציפייה לסכום מסוים מכספי הפשרה. עוד נטען כי תקנת הציבור מחייבת לשלם לנאמן עבור עמלו.
7. ב"כ המבקשים סבורים כי כשם שבהסכם הפשרה נטלו על עצמם המשיבים את התשלום לנאמן, מעבר לסכום הפשרה, כך אמור להיות בכל סכום שישולם לנאמן. לגופה של הבקשה נטען כי הנאמן לא פנה בכל שלב מוקדם יותר להגדלת שכרו, גם לא בשלב שהתברר לו שיעור העבודה שיצטרך להשקיע. רק כשנראה היה שנשארו סכומים בקופת ההסדר – פנה בדיעבד ובקש תוספת לשכרו. הנאמן לא פעל כקצין בית המשפט ולא מונה על ידו, אלא על ידי המשיבים בהסכמה ביניהם, והם גם שסיכמו עמו את גובה שכרו. כן נטען כי בית המשפט אינו מוסמך לערוך שינויים בהסכם הפשרה, ודאי לא לאחר שאישר אותו אישור סופי בפסק דין. ועל כולם, מי ששכרו סוכם עם המזמין אינו זכאי לשכר טרחה נוסף, בבחינת "שכר טרחה ראוי" שמשתלם למי שלא סוכם שכרו או שלא שולם.
- ב"כ המבקשים סבורים כי טענות הנאמן בדבר מציגים לא נכונים שהוצגו לו אינן נכונות, נטענו בבקשתו לראשונה, נטענו באופן שאינו מזהה את מי שלכאורה הציג את המציגים הבלתי נכונים, וגם לגופו של ענין, ברי כי הנאמן לא יכול היה לצפות כי מצבת החברים בחברה משנת 2001 תישאר בשנת 2013 כשהיתה, או שיחולו בה רק שינויים קלים.
8. המדינה הצטרפה לנימוקי המבקשים, והדגישה כי לא נטלה חלק במו"מ שנוהל עם הנאמן מראש.
9. המשיב 3 ("הבנק") התנגד לתוספת תשלום שתחול עליו, וסבר כי סעיף 8 בחוק הנאמנות מאפשר לפסוק את שכר הטרחה הנוסף מתוך כספי התרומה שטרם חולקו.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 6395-08-07 שפירא ואח' נ' מדינת ישראל ואח'
תנ"ג 15430-07-12 שפירא ואח' נ' בנק דקסיה ישראל בע"מ ואח'

- 1 הבנק דחה את טענות הנאמן כאילו לא נמסרו לו עובדות כהוותן מראש, והבהיר כי הנאמן
2 ידע שחלק מן המניות רשום ע"ש חברה לרישומים, שעל כן יהיה עליו לחפש את בעלי המניות.
3 זאת ועוד, מדו"חות הנאמן עצמו עולה שהקושי העיקרי שנתקל בו היה מידע לא עדכני
4 שהתקבל מחברי הבורסה. המשיב אף סבר כי עצם העלאת הבקשה בנוסחה מטיל דופי בבנק,
5 ועתר לחייב את הנאמן בהוצאות הבקשה.
6
- 7 10. המשיבה 1 ("DCL") התנגדה לשלם מעבר למה שהתחייבה לפי הסכם הפשרה אך הסכימה
8 שעבודת הנאמן היתה טובה ביותר, והמליצה לשלם את שכרו מן היתרה הבלתי מחולקת או
9 משכר הטרחה והגמול.
10
- 11 11. בתשובת הנאמן הוא הפנה לעמדותיהם הקודמות של הבנק ושל המדינה, וסבר כי אינם
12 יכולים לשנות את עמדתם.
13
- 14 12. כאמור, מראש פנו ב"כ המבקשים לבית המשפט בבקשה שבה נכללה גם בקשת הנאמן. למעט
15 מדינת ישראל, שהשאירה את נושא שכר הטרחה הנוסף לשקול דעת בית המשפט, כל הצדדים
16 סברו כי לנוכח מאמצי הנאמן והתוצאות הטובות שלו, ראוי להוסיף על שכרו, אך ב"כ
17 המבקשים סברו כי הסכום הנוסף צריך לבוא מכיסן של המשיבות, ואילו המשיבות סברו כי
18 הסכום הנוסף צריך להשתלם מתוך יתרת כספי הפיצוי שלא שולמו לזכאים.
19 בקשה זו נדחתה, לאחר שהתברר כי בנוסף לסכום הראשוני שהוסכם בין הצדדים, 50,000
20 ₪, שולם לנאמן גם הסכום הנוסף של 45,000 ₪ בעבור תוספת לעבודתו. בנסיבות אלו סברתי
21 כי מששולם כל ומלוא שכרו של הנאמן לפי הסכמת הצדדים, אין מקום לתוספת.
22 הנאמן בקש להציג את עמדתו בעצמו, בקשתו אושרה, נתקבלו תגובות המשיבות ותשובת
23 הנאמן, והגיעה העת להכרעה.
24
- 25 13. כך קובע סעיף 8 בחוק הנאמנות:
- 26 **"8. (א) נאמן אינו זכאי לשכר בעד מילוי תפקידיו, זולת אם מילום היה**
27 **מעיסוקיו; אולם רשאי בית המשפט להקציב לו שכר, אם ראה שהדבר**
28 **מתחייב מהיקף תפקידיו כנאמן.**
- 29 **(ב) נאמן זכאי לשיפוי על הוצאות סבירות שהוציא ועל התחייבויות**
30 **שהתחייב בהן באופן סביר עקב מילוי תפקידיו.**
- 31 **(ג) נאמן רשאי להחזיר לעצמו את שכרו והוצאותיו מנכסי הנאמנות,**
32 **הוא רשאי לעכבם ביזו כערוכה לסילוק המגיע לו לפי סעיף זה.**
33 **"...**

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

**ת"א 6395-08-07 שפירא ואח' נ' מדינת ישראל ואח'
תנ"ג 15430-07-12 שפירא ואח' נ' בנק דקסיה ישראל בע"מ ואח'**

- 1 אם כן, במקרה הרגיל שבו זכאי נאמן לשכר, רשאי הוא לקבלו מנכסי הנאמנות.
2
3 .14. בענייניו התקשרו הצדדים בהסכם בדבר אופן חישוב שכרו של הנאמן. פרטי המו"מ אינם
4 ידועים לי, ואף אינם צריכים גילוי, שכן אין מחלוקת בין הצדדים בקשר לתוצאת ההסכם:
5 תשלום של 50,000 ₪ ותוספת אפשרית של 45,000 ₪. שני הסכומים שולמו במלואם לנאמן.
6 טענת הנאמן כי התברר לו שייאלץ להשקיע עבודה רבה בהרבה אינה אלא טעות בכדאיות
7 העסקה, כקבוע בסעיף 14 (ד) בחוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג – 1973.
8 טעות כזו אינה מזכה את הטועה.
9 במקרה הנוכחי גם לא נטען, ואין מקום להניח, כי מי מן הצדדים הטעה את האחר, או כי מי
10 מן הצדדים לא היה כשיר לקבל החלטה עסקית סבירה.
11
12 .15. לא ראיתי לשנות ממשקנתי שלעיל בשל בצוע מצוין של תפקידו של הנאמן. אני סמוכה
13 ובטוחה כי המחמאות שהורעפו עליו על ידי הצדדים, יבואו לידי ביטוי בעבודתו בעתיד.
14 לא ראיתי לשנות ממשקנתי גם בשל עמדת הצדדים, שכולם מסכימים במקרה זה לתוספת
15 תשלום ע"ח הצד האחר...
16
17 .16. לנוכח האמור, אני דוחה את בקשת הנאמן, אך בשל העובדה שבצע תפקידו על הצד הטוב
18 ביותר – איני מטילה עליו הוצאות בקשה זו.
19
20 .17. עם העברת התרומות לעמותות המנויות לעיל יסתיים בצוע פסק הדין. התרומות תועברנה
21 בצרוף הודעת הנאמן, שתנוסח בהסכמת ב"כ המבקשים כאמור בסעיף 20 בפסק הדין, אשר
22 תציין כי הן מועברות מכח הסכם הפשרה בתיק זה.
23
24 .18. לאחר מסירת התרומות ליעדן יועברו יתרות הגמול ושכר הטרחה לידי ב"כ המבקשים.
25
26
27

ניתנה היום, י"ג חשוון תשע"ז, 14 נובמבר 2016, בהעדר הצדדים.

אשתר שטמר, שופטת

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 6395-08-07 שפירא ואח' נ' מדינת ישראל ואח'
תנ"ג 15430-07-12 שפירא ואח' נ' בנק דקסיה ישראל בע"מ ואח'

1

7 מתוך 7